

Som samfund skal vi tage imod den voksende gruppe sunde og ressourcerstærke ældre med åbne arme, skriver Pernille Schnoor.

Foto: Steen Rasmussen

Lad os få et mere positivt og rummeligt syn på ældre

ÆLDREPOLITIK: Vi må ikke svigte de allersvageste ældre - og ikke skabe flere af dem. Men vi må heller ikke glemme alle de andre ældre.

Af Pernille Schnoor MF (AL) Sundheds- og ældreordfører

Vi taler meget om værdighed og værdighedsmilliarder. Hvorfor er det overhovedet nødvendigt? Det burde det slet ikke være.

Der er brug for et nyt ældresyn. Et helt grundlæggende opgør med den standardiserede institutionelle industrisamfundsløse i ældresektoren, hvor ældre behandles på samlebandslignende vilkår i store upersonlige institutioner eller isolerede i egne hjem. Vi er som individer vidt forskellige - også når vi bliver gamle og har brug for hjælp. Og vi skal selvfølgelig behandles med respekt for det.

Der er ikke noget uværdigt ved at have brug for hjælp. Der er ikke noget uværdigt ved at have demens. Det er en sygdom, der desværre bliver værre og værre med tiden - men det behøver livet og hverdagen med demens ikke at blive. Vi har to rigtig gode eksempler i Nordsjælland på, at det kan lade sig gøre at skabe gode meningsfulde hverdagsliv for ældre med demens; det

kommunale demensplejehjem Ålholm-hjemmet i Hillerød og frplejehjemmet Dagmarsminde i Græsted.

I Alternativet ønsker vi et opgør med en ældrepleje, hvor den ældre i dag opfattes som passive modtagere af såkaldte varme hænder - ydelser, der tilbydes som en standardvare. Hvorfor får ældre fx så meget medicin? Ældre over 75 år får i gennemsnit fem lægemidler per dag. Ældre i plejeboliger får ofte 10-12 lægemidler dagligt, hvoraf halvdelen er forebyggende medicin. Og 10-15 procent af alle indlæggelser er forårsaget af problemer med medicin.

Inddrag ældres egne ønsker

Der er brug for et helhedssyn på den ældre, der har brug for hjælp og støtte. Der er brug for et større fokus på forebyggelse og omsorg - fx ved at inddrage den ældres egne ønsker og behov, de pårørende og ved at bruge andre metoder end medicin fx musikterapi til ældre, der har mistet evnen til at tale.

En af løsningerne på den store medicinerende er at give de mere plejekrævende ældre mulighed for gode meningsfulde hverdagsliv. En dagligdag med både pligter og fornøjelser, privatliv og fællesskaber, og som foregår både udendørs i naturen og indendørs i selskab med både børn, dyr og med læring og kulturelle oplevelser - sådan en hverdag har en naturlig hverdags-rehabiliterende effekt, det er jeg sikker på. Det vil kræve nye mere rummelige samfundsværdier og principper, nye principper på plejehjem og i hjemmeplejen og nye boformer. Et godt eksempel er butikker, der nu uddanner deres medarbejdere til at betjene mennesker med demens - og dermed kvalificeres til at kalde sig for »demensbutikker«.

Vi må ikke svigte de allersvageste ældre - og ikke skabe flere af dem.

» Der er ikke noget uværdigt ved at have brug for hjælp. Der er ikke noget uværdigt ved at have demens. Det er en sygdom, der desværre bliver værre og værre med tiden - men det behøver livet og hverdagen med demens ikke at blive.

Men vi må heller ikke glemme alle de andre ældre. Som samfund skal vi tage imod den voksende gruppe sunde og ressourcerstærke ældre med åbne arme. Mange ældre som forlader arbejdsmarkedet har stadig masser af energi og lyst til at bidrage både til arbejdsmarkedet og til civilsamfundet. Vores arbejdsmarked skal tilrettelægges efter denne gruppe også. Fx med nye deltidsstillinger til ældre, der er gået på pension.

Meningsfulde liv

I stedet for at tale om værdighedsmilliarder og varme og kolde hænder, så lad os i stedet tale om at skabe meningsfulde liv for den enkelte - omsorg, medbestemmelse og fællesskaber. Det tror jeg på vil sætte medicin- og plejehjælp ned hos mange ældre.

Forebyggelse i trygge rammer

Velfærd

Af Pia Jeppesen Formand Dansk Psykoterapeutforening

» Samfundsøkonomisk set er det godt, at tiderne med store overforbrug i kommunerne er forbi. Men ærgerligt, at kommunerne er blevet så bekymrede for at skulle betale bøder for overforbrug, at de holder unødigt på bremsen.

Velfærdsudgifterne stiger mindre i kommunerne, end der er økonomisk råderum til. Der er med andre ord i 2016 igen et mindre forbrug i kommunerne. Det er ærgerligt, når der samtidig er uløste velfærdsopgaver at tage fat på bl.a. et behov for mere forebyggelse, når det gælder danskernes mentale sundhed.

Samfundsøkonomisk set er det godt, at tiderne med store overforbrug i kommunerne er forbi. Men ærgerligt, at kommunerne er blevet så bekymrede for at skulle betale bøder for overforbrug, at de holder unødigt på bremsen. Uløste opgaver og plads til forbedringer af vores velfærd er der jo - desværre - fortsat plads til.

På landets folkeskoler, sygehuse og i andre offentlige institutioner sker der allerede mange gode tiltag, når det handler om at forebygge psykiske sygdomme. Men vi kunne i Danmark godt blive bedre til at tænke på tværs af fagområder og forvaltninger ved at sikre en hurtigere hjælp, der hvor behovet er.

I Dansk Psykoterapeutforening ved vi, at folkeskoler ansætter psykoterapeuter med baggrund som lærer eller pædagog til, at tage sig af de elever, der mistrives. Det handler om at leve op til folkeskolelovens mål om øget trivsel blandt eleverne, men det handler også om at tage hånd om problemerne hurtigt med let adgang til en person, som eleverne kender fra deres dagligdag. En hurtig og målrettet indsats, som inddrager både eleven og familien i en tryk ramme, som alle er bekendt med, forebygger at problemerne vokser til skade for både elevens læring og trivsel.

Vi ved også, at psykoterapeuter med baggrund som

jordemoder har en unik mulighed for, at få de bekymrede gravide i tale, der hvor de alligevel møder vores velfærdssystem. Uanset om det er til kontrol på sygehuset eller i kommunen. At få talt med en terapeut om sine bekymringer til forældre-rollen, få bearbejdet tidligere fødselstraumer mv. gør den enkelte stærkere i forældre-rollen. Det er til gavn for barnet, forældrene, men også for samfundet, der sparer penge på sigt.

Muligheder for hjælp

På den måde er der flere muligheder for en hurtig hjælp, der, hvor den opstår. Desværre ved vi også, at man rundt om i landet ikke er meget for at synliggøre den indsats, der tilbydes, af frygt for besparelser, når opgaven rækker ud over kerneopgaven på området. Eksempelvis undervisning af elever eller graviditetsrådgivning. Det er synd og en skam, når effekten er god.

Når regeringen og kommunerne inden længe kaster sig ud i forhandlingerne om økonomien i kommunerne for 2018, vil de kigge på det mindre forbrug og på den baggrund drøfte hvor mange flere penge, der er behov for i kommunerne. I Dansk Psykoterapeutforening vil vi opfordre til, at de gør mere end det. De skal også se på, hvordan rammerne for en mere tilgængelig og hurtig forebyggelse på tværs af forvaltninger i kommunerne kan styrkes. Så pengene bliver brugt der, hvor de skaber bedst - og hurtigst - værdi for borgerne.

» DELTAG I DEBATTEN

Sjællandske bringer meget gerne læsernes mening. Læserbrev max 1200 tegn inkl. mellemrum. Længere indlæg/kommentarer max 2500 tegn inkl. mellemrum. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte i indlæggene. Husk venligst navn og postadresse. Vedlæg gerne portrætfoto, der ikke returneres, men arkiveres til fremtidig brug. Indlæg mailles til sjebabat@sn.dk eller sendes til Sjællandske, Debatredaktionen, Dania 38, 4700 Næstved